KAMUNIKAT.org

ХАРАКТАР — CHARAKTER
ПАЧУЦЬЦІ — UCZUCIA
МАРАЛЬ — MORALNOŚĆ

Oto rycerz Krzykalski,
Spójrzcie[1], co za mina!
Zdarzyło mu się kiedyś
Złapać Tatarzyna.
Krzyczy: "Hura! To moja
Odwaga i **męstwo**!
Wróg w niewoli! Ja górą[2]!
Odniosłem zwycięstwo!
Nieustraszony jestem,
Więc natarłem zbrojnie[3]!
Hura! Hura! Jam pierwszy
Śmiałek na tej wojnie!
Któż by się mógł porównać
Z takim **bohaterem**?
Niech tu sam król przyjedzie
Z największym orderem!
Dla mnie wszystkie **zaszczyty**[4]!
Dla mnie **cześć** i **chwała**.
Złapałem Tatarzyna!
Zdobyłem trzy działa[5]!
Więc krzyczą mu:
"Przyprowadź tego Tatarzyna!"
A Krzykalski: "Nie mogę,
Bo mnie za łeb trzyma!"

[1] *гля́ньце*
[2] *мая́ ўзяла́*
[3] *таму́ я ў ры́нуўся ў на́ступ са зброяй*
[4] *Мне — уся́ паша́на*
[5] *тры гарма́ты*

950

odwaga — адва́га
■ **nie grzeszyć odwagą** — ■ **не грашы́ць адва́гаю**
śmiałość — сьме́ласьць
męstwo — му́жнасьць
dzielność — 1. **адва́га** 2. **баявітасьць**
Za męstwo / odwagę na polu walki odznaczono go krzyżem. — За адва́гу на полі бою яго адзна́чылі кры́жам.
1. **rezolutność** — 1. **ке́млівасьць**
2. **zdecydowanie** — 2. **рашу́часьць**
okazywać rezolutność — выка́зваць рашу́часьць / ке́млівасьць
nieustraszoność — бясстра́шша
1. **bohaterstwo — гераі́зм**
2. **heroizm**

951

hart — гарт
zahartowanie — загартава́насьць
odporność — 1. **нязломнасьць**
2. **непада́тнасьць**
odporność na choroby — непада́тнасьць хваробам
wytrzymałość — 1. **трыва́ласьць**
2. **выносьлівасьць**
wytrzymałość na ból — трыва́ласьць да болю
twardość — цьвёрдасьць

952

A: 1. **lęk** — 1. **спалох**
2. **strach** — 2. **страх**
lęk / strach przed nieznanym — страх пе́рад невядомым
doznać lęku — пережы́ць страх / спалох / нацярпе́цца стра́ху
wrodzony lęk — прыроджаны страх
■ **dzwonić zębami ze strachu** —
■ **калаці́ць / ля́згаць зуба́мі са стра́ху**

strach na wróble — пу́дзіла

przestrach — перапу́д
Z przestrachu nie mógł wykształcić słowa. — Зь перапу́ду ня мог вы́ціснуць ані́ слова.
trwoga — трывога
obawa — апасе́ньне

B: 1. **groza** — 1. **пагроза**
2. **groźba**
groźba śmierci — пагроза сьме́рці
● **Ani prośbą, ani groźbą.**

C: 1. **zgroza** — 1. **жуда́**
coś budzi zgrozę — не́шта абуджа́е жах
2. **przerażenie** — 2. **жах**
popłoch — пярэ́палах
panika — па́ніка

953

A:

bać się — бая́цца

boję się — баю́ся
boisz się — баі́ся
boją się — (яны́) бая́цца
bałem się — (я) бая́ўся
bałeś się — (ты) бая́ўся
bały się — бая́ліся

1. **bać się — бая́цца**
■ **Bój się Boga!** — ■ **Пабойся Бога!**
■ **bać się o własną skórę** — ■ **бая́цца за сваю́ шку́ру**
2. **tchórzyć**
obawiać się — 1. **апаса́цца** 2. **бая́цца**
Obawiam się, że... — Я баю́ся, што... / Я апаса́юся...
1. **niepokoić się — непакоіцца**
2. **martwić się**
niepokoić się / martwić się o kogoś — непакоіцца за кагосьці

B: 1. **wstydzić się** — 1. **саромецца**
nie ma się czego wstydzić — нямá чаго саромецца
2. **być zażenowanym** — *2.* ***адчува́ць сябе́ нясьме́ла / няёмка***
3. **krępować się**

C: 1. **płoszyć się** — 1. **палохацца**
2. **lękać się** — 1. **лякáцца**
3. **пужáцца**
1. **przelęknąć się** — 1. **перапалохацца**
2. **przerazić się** — 2. **пералякáцца**
3. **перапужáцца**
spietrać się — збая́цца

spanikować — спанікава́ць
rozhisteryzować się — ■ *упа́сьці ў гістэ́рыку*

954

drżeć — дрыжэ́ць

drżę — дрыжу́
drżą — (яны́) дрыжа́ць

trzepotać — трапята́ць
dygotać — трымце́ць
trząść — трэ́сьці
Koń trzęsie łbem. — Конь трасе́ галавой.
drgnąć — дрыгану́ць
wzdrygnąć się — уздрыгану́цца
Wzdrygnąłem się na samą myśl o nim. — Я ўздрыгану́ўся ад адной ду́мкі пра яго.
zadrgać — задры́гаць
zadrżeć — задрыжэ́ць
1. **dygotać — калаці́цца**
■ **dygotać ze strachu — ■ калаці́цца са стра́ху**
dbać o coś / o kogoś gorliwie —
■ **калаці́цца / трымце́ць над кі́мсьці / чы́мсьці**
2. **tłuc się**
U nich często garnki się tłuką. — У іх ча́ста гаршчкі калоцяцца.
3. **bić się**
Bracia często kłócili się i bili. — Браты ча́ста сварі́ліся й калаці́ліся.

955

ostrożny — 1. асьцярожны
2. асьцярожлі́вы
więzienny — астрожны

uważny — 1. ува́жлівы
2. аба́члівы
przezorny — прадба́члівы
nieufny — недаве́рлівы
płochliwy — палахлі́вы
1. **bojaźliwy — баязьлі́вы**
2. **lękliwy**
3. **tchórzliwy**
nieśmiały — нясьме́лы
1. **zażenowany — 1. сарамлі́вы**

2. skrępowany — 2. засаромлены
3. ссупонены / зьвяза́ны
Ręce mam skrępowane. — Ру́кі ў мяне́ зьвяза́ныя.
skrępowany / zażenowany chłopak — засаромлены хлопчык

956

uważać — зважа́ць
1. **strzec się — 1. сьцерагчы́ся**
2. **wystrzegać się — 2. асьцерага́цца**

957

szacunek — шацу́нак
1. **poważanie — 1. пава́га**
2. **respekt — 2. паша́на**
wzbudzać w kimś głęboki respekt — выклі́каць у кі́мсьці глыбокую паша́ну
1. **szacunek — 1. шанава́ньне**
2. **uszanowanie — 2. ушанава́ньне**
wzgląd — ува́жлівасьць
mieć na względzie — мець на ўва́зе / на прыкме́це
■ **pod każdym względem — ■ ва ўсіх адносінах**
■ **pod żadnym względem — ■ ні ў я́кім ра́зе**

ostrożny — 1. асьцярожны
2. асьцярожлі́вы

więzienny — астрожны

■ okazywać komuś względy — выка́зваць каму́сьці прыхі́льнасьць

bezwzględność — бессардэ́чнасьць

958

A: 1. **bezwzględność** — 1. **бессардэ́чнасьць**
2. **бязьлі́таснасьць**
3. **безадноснасьць**

B: **zdecydowanie** — **рашу́часьць**
przekonanie — **пераканá́насьць**

C: **surowość** — **суровасьць**
zajadłość — **заця́тасьць**
1. **zawziętość** — 1. **заўзя́тасьць**
2. **zaciekłość** — 2. **лю́тасьць**
■ **pracować z zaciekłością** — ■ **заця́та працава́ць**
zaciekłość wrogów — лю́тасьць ворагаў
okrucieństwo — **жорсткасьць**

959

A: **nieubłagany** — **няўмольны**
nieprzejednany — **непрыміры́мы**
nieugięty — **нязломны**

B: **niewyrozumiały** — **неспага́дны**
wymagający — **патрабава́льны**

960

A: 1. **uparty** — **упа́рты**
2. **uporczywy**
3. **oporny**

B: **nieposłuszny** — 1. **непаслухмя́ны**
2. **неслухмя́ны**
kapryśny — 1. **капры́зьлівы**
2. **капры́зны**
krnąbrny — **нату́рлівы**
narowisty — **наравісты**

961

A: 1. **sprzeciwiać się** — 1. **супраціўля́цца**
2. **працівіцца**
upierać się — **упіра́цца**

■ **stawiać opór** — ■ **ака́зваць супраціў**
■ **trzymać się swego** — ■ **трыма́цца на сваім / чапля́цца свайго / стаяць на сваім**
trwać przy... — **настойваць на... / заставáцца пры...**

B: **przeczyć** — **пярэ́чыць**
1. **odmawiać** — 1. **адмаўля́ць**
2. **negować** — 2. **не прызнава́ць**
negować czyjś dorobek — адмаўля́ць / не прызнава́ць чыéсьці заслу́гі

962

osiągnąć — **дасягну́ць**

dopiąć — 1. ***зашпілі́ць да канца́***
dopiąć bluzkę na ostatni guzik — зашпілі́ць блю́зку на апошні гу́зік
2. **дапя́ць**
3. **дамагчы́ся**
■ **dopiąć swego** — ■ **дапя́ць / дамагчы́ся свайго**

963

domagać się — **дамага́цца**
domagać się lepszych zarobków — дамага́цца лéпшых заробкаў
1. **potrzebować** — 1. ***мець патрэ́бу***
Potrzebuję pieniędzy na życie. — Мне трэ́ба грошай на пражыцьцё.
Potrzebuję pomocy. — Мне трэ́ба дапамогі. / Мне патрэ́бная дапамога. / Трэ́ба, каб мне хто дапамог.
Nie potrzebuję się śpieszyć. — Мне ня трэ́ба сьпяша́цца.
2. **wymagać** — 2. **патрабава́ць**
wymagać mało — ма́ла патрабава́ць
1. **wymagać** — 1. **вымага́ць**
2. **domagać się** ***(przemocą, gróźbami)***
Dom wymaga remontu. — Дом патрабу́е / вымагáе рамонту.
Bandyta domagał się pieniędzy. — Банды́т вымагáў грошы.
trzeba — **трэ́ба**
trzeba, żebyś... — трэ́ба, каб ты...

964

łotr — **латры́га**
nikczemnik — **нікчэ́мнік**
niegodziwiec — **нягоднік**
drań — **мярзотнік**
nędznik — **паршы́вец**
złodziej — **злодзей**
oprych — **зладзю́га**

urwis — аторва

wisus — шыбенік

965
łobuz — **абармот**
łobuziak — **салапяка**
urwipołeć — **дуронік**
wiercipięta — **ветрагон**
niecnota — **шалахвост**
utrapieniec — **утрапе́нец**
psotnik — 1. **праку́да**
2. **балаўні́к**

966
zuchwalec — **наха́бнік**
chuligan — **хулига́н**
1. **grubianin** — **грубіян**
2. **brutal**
awanturnik — **скандалі́ст**
rozrabiaka — **буян**
gbur — **хаму́ла**

967
A: 1. **niegrzeczność** — 1. **нявéтлівасьць**
2. **nieuprzejmość** — 2. **нявéтласьць**
nietakt — **нетактоўнасьць**
B: **nieprzyzwoitość** — **непрыстойнасьць**
niegościnność — **негасьці́ннасьць**
niewdzięczność — **няўдзя́чнасьць**
C: **bezczelność** — **бессаромнасьць**

968
A: **krzywda** — **кры́ўда**
■ **wyrządzić krzywdę** — ■ **зрабі́ць кры́ўду**
B: **impertynencja** — **дзёрзкасьць**
grubiaństwo — **грубіянства**
zniewaga — **зьнява́га**
1. **obelga** — **абра́за**
2. **obraza**
hańba — **га́ньба**
1. **ubliżenie** — **прыніжэ́ньне**
2. **upokorzenie**
C: **bluźnierstwo** — **блюзьне́рства**

969
1. **honor** — **гонар**
■ **unieść się honorem** — ■ ***пачу́ць сябе́ страшэ́нна абра́жаным***
■ **wycofać się z honorem** — ■ **вы́йсьці з гонарам**
oddawać honory wojskowe — аддава́ць вайсковыя ўшанава́ньні
schować swój honor — утаймава́ць свой гонар
2. **zaszczyt**
zrobić komuś zaszczyt / honor — зрабі́ць не́каму гонар
pycha — **пы́ха**

> Aż koziołka, co był **skromny**
> Wielka napełniła **pycha**.
> Tak rozdęła mu straszliwie
> Tłusty brzuch i tłuste boki,
> że koziołek tak jak balon[1]
> Nagle frunął pod obłoki.
> [1]*ша́рык*

1. **fanaberia** — **фанабэ́рыя**
2. **buta**

970
A: 1. **spór** — **спрэ́чка**
2. **sprzeczka**
niezgoda — 1. **нязгода**
2. **разла́д**
■ **siać niezgodę** — ■ **се́яць разла́д**
■ **kość / jabłko niezgody** — ■ **косьць / я́блык разла́ду**
kontrowersja — **рознагалосьце**

Przeczytał pies gazetę
Ogromnie się natrudził
Potem ziewnął:
— Lektury mam dość...
Piszą, że **Kość Niezgody**
Tym jest, co dzieli ludzi.
Proszę bardzo —
Mnie dajcie tę kość!

KŁÓTNIA RZEK

Jaki powód rzeki miały,
Że się wszystkie **posprzeczały**
I tak długo **trwały w gniewie**,
Tego nikt naprawdę nie wie.
Ponoć[1] pierwsza rzekła Warta,
Że jest Noteć **nic nie warta**,
Warcie na to rzekła Odra,
Że jest **głupia i niedobra**.
Wtedy padły słowa Wieprza:
"Sama też nie jesteś lepsza!"
Wieprza znów skarciła Raba:
"Oby cię wypiła żaba!"
Na to się odezwie Nida:
"Tobie samej to się przyda!"
Biebrza na to **rzecze grzecznie**[2]:
"Mówisz, rzeko, **niedorzecznie**".
Jak nie skoczy San na Biebrzę:
"Sama wciąż u Narwi żebrze,
A dla innych **niełaskawa**!"
"San, a **głupi**!" — rzekła Skawa.
I tak trwały kłótnie długie
Sana z Solą, Wieprza z Bugiem.
Ledwie coś tam powie która,
A już Nysa, a już Bzura,
A już Odra czy Barycza
Wszystkie **wady** jej wylicza.
Tak się to **sprzykrzyło** Wiśle,
Że im rzekła po namyśle:
"**Drogie** rzeki, biorąc ściśle,
Waszych słów naprawdę **szkoda**,
Przecież to jest wszystko woda.
Jednakowy los nas czeka:
W morze wpadnie każda rzeka.
Gdy tak rzekła **mądra** Wisła,
Cała **zwada** zaraz prysła.

[1] *здаéцца*
[2] *вéтліва*

B: **nieporozumienie** — **непаразумéньне**
napięcie — 1. **напрýжаньне**
napięcie w stosunkach — напрýжаньне ў адносінах
2. **напрýга**
napięcie elektryczne — электрычная напрýга

C: 1. **zatarg** — **канфлíкт**
2. **konflikt**
międzynarodowy zatarg / konflikt — міжнародны кафлíкт
kłótnia — 1. **свáрка**
2. **зáкалат**
zwada — 1. **звáдка**
2. **грызьня́**
wojna — **вайнá**
■ **zimna wojna** — ■ **халодная вайнá**
druga wojna światowa — Другáя сусьвéтная вайнá
wrogość — 1. **варожасьць**
2. **варажнéча**

971

A: **pogodzić** — 1. **памірыць**
2. **пагадзíць**
3. **пагаднíць**
pogodzić zwaśnione rodziny — памірыць / пагадзíць варожыя сéм'і
pogodzić pracę z rozrywką — пагадзíць прáцу з забáвай

B: **godzić** — 1. **гадзíць**
● **Госьцю гадзí, ды сябé глядзí.**
2. **цэ́ліць**
godzić w kogoś nożem — цэ́ліць у кагосьці нажом

C: **godzić się** — 1. **мірыцца**
2. **гадзíцца**
godzić się z sąsiadem — мірыцца / гадзíцца з сусéдам
3. **згаджáцца**
Godzić się na postawione warunki. — Згаджáцца на пастáўленыя ўмовы.
4. *(саст.)* **наймáцца**
pogodzić się — 1. **пагадзíцца**
2. **прымірыцца**

D: **uznać** — **прызнáць**
uznać swój błąd — прызнáць сваю памылку
uznać za geniusza — прызнáць за гéнія
poznać — 1. **пазнáць**
2. **прызнáць**
Nie poznałem cię! — Я цябé не пазнáў! / не прызнáў!

972

1. **ład** — 1. **лад**
■ **zaprowadzić ład** — ■ **навéсьці лад**
■ **doprowadzić do ładu** — ■ **давéсьці да лáду**
■ **dojść do ładu** — ■ **дайсьцí да лáду**
2. **ustrój** — 2. **арганíзм**
ustrój ludzki — чалавéчы арганíзм
2. **układ** — 2. **уклáд**
ustrój społeczny — грамáдзкі лад / уклáд
3. **system** — 3. **сыстэ́ма**
układ krwionośny — крываносная сыстэ́ма
Układ Słoneczny — Сонечная сыстэ́ма
układ współrzędnych — сыстэ́ма каардынáтаў
balet w układzie znanego choreografa — балéт у пастаноўцы вядомага харэографа
4. **porządek** — 4. **парáдак**

■ **utrzymywać ład / porządek** —
■ **утрымліваць лад / парáдак**
chronologiczny układ / porządek — храналягíчны парáдак / лад
porządki — **уборка**
robić w domu porządki — рабíць парáдак / прыбірáцца ў хáце
zabrać się do porządków — прыня́цца за ўборку / узя́цца наводзіць парáдак / парáдкі

973

zgoda — **згода**
za czyjąś zgodą — з чыёйсьці згоды
1. **przyzwolenie** — 1. **дазвол**
Działo się to wszystko za jego przyzwoleniem. — Усё гэ́та рабілася зь яго дазволу.
2. **pozwolenie**
za pozwoleniem... — калí дазволіце...
3. **zezwolenie**

● Pokorne cielę dwie matki ssie. —
● Ласка́вае цяля́тка дзьвюх ма́так сьсе.

974
życzliwy — 1. **ве́тлы**
życzliwe spojrzenie — ве́тлы позірк
2. **добразычлі́вы**
przychylny — **прыхі́льны**
przyjazny — **прыя́зны**

975
A: **grzeczny** — **ве́тлівы**
1. **uczynny** — **паслу́жлівы**
2. **usłużny**
■ **W czym mogę być pomocny? / Czym mogę służyć? — Чым я магу́ дапамагчы́?**
opiekuńczy — 1. **апяку́нскі**
rada opiekuńcza — апяку́нская ра́да
2. **клапатлі́вы**
ogarnąć opiekuńczym spojrzeniem — ахіну́ць клапатлі́вым позіркам
Jesteś dla nas bardzo opiekuńczy. — Ты ве́льмі клапоцісься пра нас.
B: **łagodny** — **лагодны**
łaskawy — **ласка́вы**
■ **Bądź łaskaw! — ■ Калі́ ла́ска! Будзь ла́ска!**
miły — **мі́лы**

dobry — **добры** **lepszy** — **ле́пшы**

szczery — **шчы́ры**
rzetelny — **сумле́нны**
prawdziwy — 1. **праўдзі́вы**
2. **сапра́ўдны**

976
miłość — **любоў**
miłość własna — **самалю́бства**
kochanie — **каха́ньне**
zakochać się — закаха́цца
przychylność — **прыхі́льнасьць**
wyczuć przychylność — адчу́ць / пачу́ць прыхі́льнасьць

977
kochać — **каха́ць**
1. **lubić** — **любі́ць**
2. *(кніжн.)* **miłować**
uwielbiać — **абажа́ць**
woleć — 1. ***аддава́ць перава́гу***
2. ***больш хаце́ць / больш любі́ць***
Wolę jagody niż truskawki. — Я чарні́цы больш люблю́ за трускаўкі.
Nie chcę siedzieć w domu, wolę pójść na spacer. — Не хачу́ сядзе́ць у ха́це, лепш пайду́ на шпацы́р.

978
A: **zwolennik** — **прыхі́льнік**
1. **sprzymierzeniec** — **саю́зьнік**
2. **sojusznik**
poplecznik — **паплечнік**
zausznik — **памага́ты**
stronnik — **стороньнік**
1. **amator** — **ама́тар**
■ **amator kwaśnych jabłek — *чалаве́к дзі́ўных падаба́ньняў***
2. **miłośnik**
miłośnik poezji — ама́тар паэ́зіі
miłośnik natury / przyrody — ама́тар прыроды
B: **pasjonat** — 1. ***запа́льчывы чалаве́к***
2. ***стра́сны ама́тар***
1. **entuzjasta** — 1. **энтузіяст**

2. **zapaleniec** — 2. ***гара́чы прыхі́льнік*** 3. **zagorzalec**

Jestem zwolennikiem szybkich interesów. — Я люблю хутка рабіць справы.

kibic — *(спарт.)* **заўзя́тар**
tłumy kibiców — натоўпы заўзятараў

kibić — **стан**
cienka kibić — тонкі стан

fan — **фан**

c: **maniak** — **маньяк**
opętaniec — **апанта́нец**
nałogowiec — ***чалаве́к, у якога звы́чка ста́ла хваробаю***

979
czyścioch — **чысьцю́ля**
porządnicki — **акурат́ыст**

980
czysty — **чы́сты**
schludny — **аха́йны**
zadbany — **дагле́джаны**
wychuchany — **вы́цацканы**

981
nietknięty — **некрану́ты**
niewinny — **няві́нны**
● **bez skazy, bez zmazy** —
● **чы́сты як вока**
nieskażony — **нескажоны**
nieskazitelny — **бездакорны**

982
pobrudzić — **забру́дзіць**
ubrudzić — **вы́пацкаць**
zabrudzić się — 1. **забру́дзіцца**
2. **запэ́цкацца**
paćkać się — **пэ́цкацца**
upaćkać się — **упэ́цкацца**
umazać się — **ума́зацца**
umorusać się — **заму́рзацца**
ubabrać się — **уквэ́цацца**
zabłocić się — **заля́пацца**
splamić — **запля́міць**
usmarować się — **вы́шмаравацца**
pylić się — **пылі́цца**
zakurzyć się — **запылі́цца**
okopcić się — **закапці́цца**

983
a: 1. **brudas** — **неаха́йнік**

Józio oświadczył: "Woda mi zbrzydła,
Dość mam już szczotki, **wstręt**[1] mam do mydła!"
I odtąd[2] przybrał wygląd straszydła.
[1]*агі́да*
[2]*з таго ча́су*

2. **niechluj**
1. **niedbalec** — **нядба́ліца**
2. **flejtuch**
3. **bałaganiarz**
morus — **му́рза**

в: **kopciuszek** — **папялу́шка**

984
nadzieja — **надзе́я**
zaufanie — **даве́р**
ufność — **даве́рлівасьць**
wiara — **ве́ра**
przeświadczenie — **упэ́ўненасьць**
czynić coś w przeświadczeniu, że tak należy — рабі́ць не́шта з упэ́ўненасьцю, што так і трэ́ба
przypuszczenie — **дапушчэ́ньне**
oczekiwanie — **чака́ньне**

985
otucha — **бадзёрасьць**
wstąpiła w kogoś otucha — не́хта набра́ўся бадзёрасьці
■ **dodać otuchy** — **падбадзёрыць**
animusz — ***духо́ўны ўзды́м***
bez animuszu — без узды́му
1. **zachwyt** — 1. **захапле́ньне**
Jestem pełen zachwytu dla pani. — Спада́рыня, я ў захапле́ньні ад вас.
2. **uniesienie** — 2. **пары́ў**
chwilowe uniesienie — хвілі́ннае захапле́ньне / хвілі́нны пары́ў
3. **poryw**
poryw wiatru — пары́ў ве́тру

986
pociecha — **пацéха**
pocieszenie — **суцяшэ́ньне**
ukojenie — **спатоля**
uśmierzenie — **суціш́эньне**
uśmierzenie bólu — суціш́эньне болю
pokrzepienie — **падтры́мка**
ulga — **палёгка**
■ **westchnąć z ulgą** — ■ **уздыхну́ць з палёгкай**
osłoda — **асалода**

987
wesoły — **вясёлы**
uśmiechnięty — **усьме́шлівы**
dowcipny — **дасьці́пны**

988
żartowniś — **жартаўні́к**
dowcipniś — **дасьці́пнік**
kpiarz — **насьме́шнік**
wesołek — **весялу́н**
chichotka — **рагату́ха**

989
radować się — **ра́давацца**
uradować się — **узра́давацца**
śmiać się — **сьмяя́цца**
uśmiechać się — **усьміха́цца**
chichotać — **хіхі́каць**

990
płakać — **пла́каць**
szlochać — **рыда́ць**

cerkiew — царква́

kościół — касьцёл

991 1. **kościół** — 1. **касьцёл**
2. **cerkiew** — 2. **царква́**
wieże gotyckich kościołów — ве́жы гаты́чных касьцёлаў

drewniana cerkiew — драўля́ная царква́
cerkiew prawosławna — праваслаўная царква́

992
wiara — ве́ра
religia — рэлі́гія
wyznawać religię — вызнава́ць рэлі́гію
wyznanie — 1. **веравызна́ньне**
wolność wyznania — свабода веравызна́ньня
2. **прызна́ньне**
wyznanie miłosne — любоўнае прызна́ньне

wyznanie — веравызна́ньне
katolicyzm — каталі́цтва
prawosławie — праваслаўе
islam — іслам
(mahometanizm — мусульманства)
judaizm — юдаі́зм
buddyzm — буды́зм

993
wyznawca — ве́рнік
parafia — пара́фія

994
kapłan — 1. **сьвята́р**
2. **жрэц**
duszpasterz — ■ па́стыр ду́шаў
pasterz — па́стыр
spowiednik — спаве́днік
kaznodzieja — прапаве́днік
misjonarz — місіяне́р
ksiądz — ксёндз
pop — поп
zakonnik — *мана́х*
zakonnica — *мана́хіня*
mnich — мана́х
mniszka — мана́хіня / манашка
duchowieństwo — 1. **духаве́нства**
2. **сьвята́рства**

995
wiedza — ве́ды
potęga wiedzy — сі́ла ве́даў
uczoność — вучонасьць
oczytanie — начыта́насьць
umiejętność — уме́ньне
umiejętność czytania — уме́ньне чыта́ць

996
A: **poznanie — пазна́ньне**
B: **odkrycie — адкрыцьцё**
olśnienie — азарэ́ньне
ujawnienie — высьвятле́ньне
C: **wykrycie — выкрыцьцё**

997
A: **nauka — наву́ка**
nauki ścisłe — сьці́слыя / дакла́дныя наву́кі
nauki przyrodnicze — прыродазнаўчыя наву́кі
nauki społeczne — грама́дзкія наву́кі
B: 1. **szkolenie** — 1. **навуча́ньне**
2. **nauczanie** — 2. **вучоба**
przygotowanie — падрыхтоўка
szkoła — школа
szkoła podstawowa — пачатковая школа
liceum — ліцэ́й
Uczę się w pierwszej klasie liceum. — Я вучу́ся ў пе́ршай кля́се ліцэ́я.

998
uczeń — ву́чань
uczennica — вучані́ца
1. **uczniak — шкаля́р**
2. **żak**
pierwszoklasista — першакля́сьнік
pierwszak — першакля́шка
absolwent — выпускні́к
absolwent gimnazium — выпускні́к гімна́зіі
maturzysta — *выпускні́к сярэ́дняй школы*
licealista — ліцэ́іст
gimnazjalista — гімназі́ст

999

wiedzieć — ве́даць
wiem — ве́даю
wiesz — ве́даеш
wiecie — ве́даеце
wiedzą — ве́даюць

Wiem, czego chcę! — Я ве́даю, чаго хачу́!
nauczyć się — 1. **навучы́цца**
2. **вы́вучыць**
Czego nauczyłem się w szkole? — Што я вы́вучыў у школе? / Чаму́ я навучы́ўся ў школе?

1000

móc — магчы́
mogę — магу́
możemy — мы можам
mogą — могуць
moglibyście — вы б маглі́

Czy nie mógłbyś pójść razem ze mną? — Ці ня мог бы ты пайсьці́ са мною ра́зам?
Mogę wszystko. — Я ўсё магу́.

umieć — уме́ць
umiem — уме́ю

Skąd tak dobrze umiesz mówić po angielsku? — Адку́ль ты так добра ўме́еш размаўля́ць па-анге́льску?
■ Nie umiem powiedzieć. — Ня ве́даю, што вам адказа́ць. / Не магу́ адказа́ць.